

nødt til at holde sig til Commissionens Indstilling. Skjøndt jeg derfor for mit personlige Bedkommende ikke skulde have Noget imod, om dette Tidspunkt maaskee fattes noget kortere, kan jeg dog for Diebliffet ikke svare for de andre ærede Medlemmer af Majoriteten. Jeg troer dog maaskee, at det vilde være det Rigtigste at holde sig til det Tidspunkt, som man engang, efter Overveelse, har tilladt sig at foreslaae i § 1. Med Hensyn til § 2, skal jeg blot tillade mig at bemærke, at denne Paragraph jo engang er vedtagen af Landstinget, og man maa fremdeles finde det rimeligt, eftersom denne Tiendedeel er en Byrde for Tiendeyderen, naar han tillige skal undergives Evang, at saa ogsaa denne Byrde, der hidtil har hvilet paa ham, borttages, og at der i det Hele ikke er Grund til denne Bestemmelse, eftersom man vel kan antage, at Agerbruget nu er i betydeligt Fremfærd fremfor i Aaret 1810, ligesom ogsaa den Omstændighed, at det i det Hele virkelig er en affrækkende Bestemmelse, endskjøndt den i mange Tilfælde ikke har saa stor Betydning, som det seer ud til, kunde bevæge til at tage den bort. Jeg er nemlig af den Formening, at Bestemmelsen ikke har saa Meget at betyde; thi jeg har den Erfaring som Tiendecommissair, at man ved at stille de forskjellige Beregninger enten paa den ene eller den anden Maade, men dog saaledes, at ikke Noget skal kunne siges, at det er uretfærdigt, kan indrette det saaledes, at Tiendedeelen ikke er i Riendelsen, skjøndt det staaer i Præmisserne, at den er der.

**Indenrigsministeren:** Ja, det vilde være meget vanskeligt for mig at gjendrive den ærede Taler, som nu satte sig. Han har fremsat en Paastand om, at det var nødvendigt, at denne Lov udkom, og at Nødvendigheden var saa stor, at man derved kunde forsvare det meget betydelige Baand, som derved lægges paa vedkommende Tiendeydere og Tiendeiere. Jeg benægter ingenlunde, at det kan være rigtigt og hensigtsmæssigt at udgive denne Bestemmelse, dersom denne Nødvendighed virkelig er tilstede; men det var det, jeg tillod mig at betvivle, og som jeg, med den ærede Talers Tilladelse, endnu vil tillade mig at betvivle, og jeg anseer det for at være af den yderste

Bigtighed ikke at give saadanne Bestemmelser, og fornemmelig netop i nærværende Diebliff af yderste Bigtighed ikke at give dem, uden at der virkelig foreligger en Nødvendighed, og det er det, jeg betvivler.

**Orsted:** Jeg har allerede under Sagens første Behandling, saavel som under den Sag om en lignende Gjenstand, der blev behandlet i Rigsdagens første Session for 1850, udføreligt udtalt mig angaaende den omhandlede Sag, og navnlig erklæret, at jeg ikke kan være enig i en Lov, der paa byder Tiendeyderen Afløsning. Jeg skal nu blot med Hensyn dertil gaae nogle Indvendinger imøde, som under Sagens første Behandling bleve fremførte af flere ærede Landstingsmand, og som jeg, for ikke at opholde Tiden, ikke dengang vilde imødegaae, saameget mere som det forekom mig, at der var bedre Leilighed til at behandle disse, naar man kom til Sagens Detail, som jo er Formaålet for den anden Behandling. Den ærede Landstingsmand, som talte sidst i Sagen, paaberaabte sig, at det i den kongelige Indbydelse af 18de Marts 1796 var udtalt, at Tiendens Ydelse i Sjæerven lægger uovervindelige Hindringer i veien for Landmandens Flid og Agerdyrknings Fremme, saa at denne aldeles ikke kan bestaae med den i Lovens bestemte Maade at svare Tienden paa, og han mener, at disse Ord kunne være tilstrækkelige til at anbefale Sagen til Thinget. Men det forekommer mig ikke, at der er den allermindeste Anledning til at paaberaabe sig disse Ord med Hensyn til de Indvendinger, jeg har fremsat. Den Sætning, her er udtalt, erkjender jeg saa godt som nogen Anden; ikke blot erkjender jeg den, men jeg har ved mangfoldige Leiligheder gjenem en lang Række af Aar havt Leilighed til at tage den i Forsvar, ikke blot Sætningen i sin Almindelighed, men ogsaa i den hele Consequents, som Lovgivningen deraf har udledet, imod de mangfoldige Angreb, der har mødt den; men jeg antager Sætningen blot i den Consequents, som den kongelige Indbydelse af 18de Marts 1796 har tænkt sig og Forordn. 8de Jan. 1810 yderligere har udviklet, nemlig, at da Tienden var et skadeligt Baand paa Agerdyrknings, saa burde der gives enhver